

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ตั้งใจฟังธรรมะ เพราะเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบ
พระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนายอดเยี่ยม พระพุทธศาสนาสุดยอด พระพุทธศาสนาสอนให้
สังคมเราพร้อมเย็นเป็นสุข

สังคมไทยๆ เป็นจุดขายเลยวัฒนธรรมของเรา ใครๆ ก็มาดูวัฒนธรรมของชาวพุทธๆ ยิ้ม
สยามๆ ยิ้มสยามมันยิ้มจากหัวใจใจ หัวใจที่มันปลอดโปร่ง หัวใจที่มันมีคุณธรรม หัวใจที่มันมี
พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ในหัวใจ มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มันมีแก้วสารพัดนึก

คนเรามีที่พึ่งที่อาศัย คนไม่รู้ว่าเหว คนไม่สิ้นไร้ไม้ตอก คนที่ต้องรอพระเจ้ามาตัดสิน ตาย
แล้วพระเจ้าจะมาพยากรณ์ ไม่มี

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เราทำคุณงามความดีของเรา เราทำชั่วบาปอกุศลของเรา ความลับ
ไม่มีในโลก ใครเป็นคนทำ คนนั้นรู้ทั้งสิ้น ถ้าคนนั้นรู้ทั้งสิ้น เห็นไหม

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภว่า รื้อสัตว์ชนสัตว์ รื้อสัตว์ชนสัตว์นี้
เป็นธรรมะที่ยิ่งใหญ่ รื้อสัตว์ชนสัตว์คือรื้อสัตว์ชนสัตว์บุคคลคนนั้นให้พ้นจากกิเลสต้นเหตุความ
ทะยานอยากไป คือสิ้นกิเลส พอสิ้นกิเลสไป เป็นความว่างๆ

ไอ้พวกเราก็ตัดจริต ไอ้ธรรมะตัดจริตนะ “ว่างๆ ว่างๆ” แล้วทำไมมันว่าง ภาษามันไง
เพราะอะไร เพราะสักธรรมกว่าที่มันจะเป็นไปได้นะ

วัฒนธรรมประเพณี ประเพณีวัฒนธรรมของเรา ไปวัดไปวา วันนีวันสงกรานต์ เราเอา
กระดุกฟอกระดุกแม่ กระดุกผู้พี่เสียชีวิตแล้วมาบังสกุล บังสกุลนี้ระลึกถึง แล้วก็กลับไปบ้านไป
เรือนเพื่อความอบอุ่นในครอบครัว นี่เขาสอนให้มีความไว้เนื้อเชื่อใจต่อกันไง สอนให้มีความ
อบอุ่นต่อกันไง สอนให้เป็นความสุขของร่างกายใจ ความสุขของใจ

ความสุขของใจ ถ้าใจมีความสุข ใจมันได้พบสิ่งที่รักสิ่งที่สงวน สิ่งที่เราสงวนรักษา แล้วประสบความสำเร็จ มันมีความสุขๆ นี่มันมีความสุขอย่างนั้น นี่เรื่องโลกๆ ทั้งนั้นนะ ถ้าเรื่องโลกๆ เรื่องของวัฒนธรรมประเพณี วัฒนธรรมประเพณีเป็นสิ่งที่ดีงามนะ

พระพุทธศาสนานี้สุดยอดมาก สุดยอดมาก ดุสิต เวลาเรามีสิ่งใดก็แล้วแต่ เวลาบอกว่าตกใจก็พุทธโธ เวลาตกใจขึ้นมาเอาสังฆกรรมนี้ให้มาเป็นที่พักอาศัย

เวลาคนมีทุกข์มียากขึ้นไป แก่เคล็ด แก่ต่างๆ ใช้น้ำมันเป็นเรื่องไสยศาสตร์

ทำดีดีกว่าขอพรๆ ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา ถ้าเรามีความทุกข์ความยากขึ้นมา เราคิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แก้วสารพัดนึก นี่ถึงสังฆกรรมแล้วมันปล่อยวาง มันว่าง มันมีความสุขใจ

เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา เวลาหกล้ม ล้มลุกคลุกคลานขึ้นมาก็ทายาแดงๆ ทายาแดงอะไรที่มันมีความสุขในหัวใจ ถ้าคิดถึงพระพุทธศาสนา คิดถึงสังฆะความจริง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วนะ

เรามีความผิดพลาด เรามีความประมาทมา ชัรบถชั่วบรา ถ้าไม่มีความประมาทมันก็จะไม่เกิดอุบัติเหตุ สิ่งที่อยู่ดีเหตุนี้ งานที่มันหนักหนาสาหัสสากรรจ์ก็ต้องพักผ่อนของมัน เวลาหลับในๆ เวลาทำงานจนล้า

นี่ไง พระพุทธศาสนาสอนทางสายกลางๆ อย่าเคร่งครัดจนเกินไป อย่าหย่อนยานจนเกินไป ให้มีความสุขของเรา

พระพุทธศาสนาสอน สอนเป็นวัฒนธรรมประเพณี วัฒนธรรมประเพณีมีคุณค่า มีคุณค่ามาก

หลวงตาท่านสอนประจำ พระพุทธศาสนาเปรียบเหมือนห้างสรรพสินค้า

ดูห้างสรรพสินค้าสิ มันมีสินค้าที่มีคุณค่ามากมายมหาศาล กับสิ่งที่เข้าไปแล้วเขาแจกผ้าเย็น แจกฟรี เราเข้าไปในห้างสรรพสินค้า เราก็ไปเลือกเอาหยิบเอา เรามีอำนาจวาสนาแค่ไหน

นี่ก็เหมือนกัน พระพุทธศาสนานี้สุดยอด พระพุทธศาสนานี้สุดยอดมาก ยิ่งใหญ่มาก ยิ่งใหญ่จนพ้นจากทุกข์ๆ ได้ไง

แต่เวลาของเราเป็นวัฒนธรรมประเพณี วันนี้เราพาลูกพาหลานมาวัดมาวา มาวัดมาวา ให้เขาใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนา ให้เป็นศาสนาประจำหัวใจของสัตว์โลก ให้เป็นศาสนาประจำหัวใจของลูกหลานของเรา

คนเราเกิดมา มนุษย์ต่างจากสัตว์ ต่างจากสัตว์เพราะมนุษย์มีศีลมีธรรมในหัวใจ สัตว์มันไม่มีศีลไม่มีธรรมของมันนะ สัตว์มันดิ้นมันขี้ของมันได้ แต่สัตว์มันบรรลุนิพพานไม่ได้ ของเราเรามีสติปัญญาของเรา ถ้าเราเห็นคุณค่าของมัน เห็นคุณค่า

เราทำสิ่งใด ทุกคนทำบุญกุศลแล้วต้องอยากได้ลาภ อยากได้ยศถาบรรดาศักดิ์ อยากให้ประสบความสำเร็จในชีวิต ถ้าประสบความสำเร็จในชีวิตมันเรื่องของวิญญูะ เรื่องของโลก เรื่องของโลกมันก็ต้องมีการกระทำมา ถ้าคนมีอำนาจวาสนามา ส่งเสริมสิ่งใดมา สิ่งนั้นมันก็จะตอบสนอง คนเราถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนามันก็จับพลัดจับผลู ขาดตกบกพร่องไปตลอด

คนเรามันเกิดมาไม่เท่ากัน ไม่เท่ากันที่ไหน ไม่เท่ากันที่การกระทำใจ

เราจะไปโทษว่าคนนั้นทำเราคนนี้ทำเราไม่ได้ไง เราต้องโทษหัวใจของเรา โทษสติปัญญาของเรา สติปัญญาของเรามันอ่อนแอ สติปัญญาของเรามันอ่อนด้อย เราถึงได้ทำ ความผิดพลาดนั้นไป พอทำผิดพลาดไปมันมีเวรมีกรรมขึ้นมา เราจะไปแก้กรรมๆ แก้กรรมคือการนั่งสมาธิ แก้กรรมคือแก้กรรมในหัวใจของเรา

พระพุทธศาสนามีคุณค่ามากขนาดนี้ มีคุณค่านะ พ่อแม่พี่น้องเข้าใจกัน พ่อแม่พี่น้อง กตัญญูกตเวทิตะมีความเข้าใจกัน มีความอภัยต่อกัน อภัยทานๆ สิ่งที่เราจะให้อภัยต่อกัน ถ้าไม่ให้อภัยต่อกัน ในบ้านในเรือนกระทบกระเทือนกัน มันจะอยู่กันได้อย่างไร มันมีความให้อภัยต่อกัน พระพุทธศาสนาสอน สอนขนาดนั้นนะ ใ้มันเรื่องของวัฒนธรรมประเพณีนะ แต่เวลาไปศึกษาแล้ว ศึกษาแล้วคนสูงส่งขึ้นไป

พอสูงส่งขึ้นไปจะปฏิบัติธรรม เริ่มจะปฏิบัติธรรมแล้ว ถ้าจะปฏิบัติธรรมๆ ปฏิบัติธรรม มันต้องทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบระงับเข้ามา ใจสงบระงับแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา

จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ พระพุทธศาสนาสอนเรื่องประเพณีวัฒนธรรม เรื่องโลกๆ นะ เรื่องความเป็นอยู่ เรื่องความเป็นอยู่ของมนุษย์เราเนี่ย ความเป็นอยู่ของมนุษย์เรามีความเข้าใจกัน มีสติปัญญาขึ้นมา สิ่งนี้เป็นความดีงาม แต่เรื่องประเพณีปฏิบัติมันเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ

แหม! ปฏิบัติเป็นชีวิตประจำวัน

ชีวิตประจำวันมันมีค่าขนาดนั้นเชียวนะหรือ ชีวิตประจำวันก็หาอยู่หากินไป ชีวิตประจำวันก็วันเวลา ๒๔ ชั่วโมงไป วันเวลามันก็สิ้นกินชีวิตเอ็งไป สิ่งที่ได้มาก็ตัวเลขไป แล้วก็ชราคร่ำคร่า จะแก่เฒ่า จะเป็นไม้ไผ่ผุพัง จะสิ้นชีวิตนี้ไปไป ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุดไป

แต่ถ้าเอาจริงเอาจังขึ้นมา เวลาจะประเพณีปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ของเรานะ หายใจเข้า นึกพุท หายใจออกนึกโธ ถ้าจิตมันสงบแล้ว จิตสงบแล้วไป ถ้าจิตสงบ จิตมันจะสงบอย่างไร

“ทำสมาธิๆ ทำสมาธิไม่เป็นก็สอนสมาธิได้”

โธ! มันตัดจริต ทำสมาธิไม่เป็นเอ็งไปสอนสมาธิได้อย่างไร เอ็งไม่เคยกินแกง เอ็งรู้จักแกงได้อย่างไร เอ็งรู้ได้อย่างไรอะไรเป็นแกงเผ็ด อะไรเป็นแกงส้ม อะไรเป็นแกงจืด เอ็งรู้ได้อย่างไร ถ้าเอ็งไม่เคยกินเลยเอ็งรู้ได้อย่างไร ถ้าเอ็งไม่รู้ได้อย่างไร เอ็งก็แยกไม่ได้ว่าอันนั้นเป็นแกงเผ็ด อันนั้นเป็นแกงส้ม อันนั้นเป็นแกงจืด เอ็งแยกไม่ได้

แล้วเอ็งแยกไม่ได้ พอเขาบอกว่าเขาแกงจืดมา นี่แกงไตปลา โธ! ไซ้ๆ เลย ไซ้ๆ เลย เพราะฉันปฏิบัติสมาธิไม่เป็นแต่ฉันสอนสมาธิได้...เป็นอย่างนั้นหรือ

มันเป็นไปไม่ได้ ใต้นั้นมันเป็นวัฒนธรรมประเพณี เหมือนเรา คุณสิ มีการศึกษา ไปเรียนศาสนาวันอาทิตย์ ไปเรียนศาสนา ไปเรียนนักธรรมโท นักธรรมตรี นักธรรมเอก ก็ไปเรียนสิ

ไถ่นี้ก็ไปเรียนสมาธิ ได้สมาธิ ทำสมาธิเป็นหรือเปล่า ถ้าทำสมาธิไม่เป็น แล้วทำสมาธิไม่เป็นมันไม่รู้คุณค่าไป

เวลาคนจะทำครัวนะ ลูกเด็กเล็กแดงเขาไม่อยากจะเข้าใกล้ เพราะไฟมันจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ เวลาทำสมาธินะ เขาต้องการที่สงบสงัดของเขา เขาไม่ใช่ชาวประมงไปหาปลาทั้งเวลาทำสมาธิกัน แห่แหนกันไป อย่างงานบวชนาคนะ

งานบวชภาค ถ้ามั่นกินเหล้าเมายามันยังทะเลาะกัน มันยังยิงยั้งฟันกันนะ เวลาบวชมา
ควนโบสถ์ ๓ รอบ ถ้าไม่ถูกใจเดี๋ยวมันก็ชกกัน

ใช้นี้ทำสมาธิ แหกกันไปอย่างกับชาวประมงเลย ทำสมาธิหรือ สมาธิทำอย่างไร นีมัน
ขัดแย้งกันไปหมดเลย เพราะคนไม่เป็นใจ คนไม่เป็นมันไม่รู้ที่มาที่ไปไง

แต่คนที่เห็น เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เวลาท่านจำวัดอยู่ แล้วมันมี
ลูกศิษย์พระสารีบุตรจะไปกราบคารวะท่านไง ส่งเสียงดัง ไปจับที่จับทางกันไง ตอนนั้นพระเวรัต
ตะเป็นผู้อุปัฏฐากอยู่

“เวรัตตะ นั่นใครมานะ”

“ลูกศิษย์ของพระสารีบุตรจะมากราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าครับ”

“ได้มันไป ทำเสียงดังอีกที่ก็ครึกโครมเหมือนชาวประมงเขาหาปลา”

พระทำอย่างนั้นหรือ พระมีความวุ่นวายอย่างนั้นหรือ คนทำสมาธิจะวุ่นวายอย่างนั้น
หรือ

คนทำสมาธิเขาต้องอยู่ที่สงบสงัด สบายๆ เขาหาที่สมควรกับเขา ที่สมควรกับเขา เขา
สงบใจของเขา ถ้าสงบใจของเขาไป ไม่ใช่ที่ไหนก็ได้ๆ ที่ไหนทำได้มันต้องเป็นคนที่ม่อำนาจ
วาสนา ถ้าอย่างนั้นหลวงปู่มั่น เป็นครูบาอาจารย์ เราเชื่อว่าทำได้ เราฝึกหัดจนเราเข้มแข็งแล้ว
จิตใจที่มันฝึกหัดจนชำนาญในวิธี ขำนาญในการเข้าออกสมาธิแล้ว อยู่ที่ไหนมันก็ได้

แต่ถ้าคนมันฝึกหัดเริ่มต้นเป็นไปไม่ได้หรอก มันเป็นไปไม่ได้ แล้วถ้ามันจะเป็นไปได้
ขึ้นมา มันทำสมาธิแล้วๆ เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วย ถ้าเป็นวัณธรรมประเพณีก็หกล้มลุก
คลุกคลาน เวลาเป็นไข้ไม่ต้องไปหาหมอ มันก็หาย

เวลามันเป็นไข้เป็นหวัดขึ้นมา รักษาร่างกายให้อบอุ่นมันก็หาย อ้อ! ธรรมะสุดยอดๆ
เวลามันเป็นมะเร็งมันนี่ก็หายไม่ได้หรอก เวลามันเป็นไทรอยด์มันนี่ก็หายไม่ได้

เวลาคนเราเจ็บไข้ได้ป่วยขึ้นมา เวลาจะทำการผ่าตัดเขาต้องมีห้องปลอดเชื้อๆ

เวลาผ่าตัดที่ไหนก็ได้ กลางทุ่งก็ได้ ตลาดก็ได้ ที่ไหนก็ได้...อย่างนั้นหรือ นี่เวลาคน
ภาวนาไม่เป็น

พระพุทธศาสนามีค่าเหลือเศษมาก เหลือเศษมันเหลือเศษตั้งแต่หยาบ กลาง ละเอียด เวลา
ละเอียด ละเอียดสุดเข้าไปมันเป็นชั้นเป็นตอนเข้าไป

เวลาครูบาอาจารย์นะ ถ้าเป็นวัดบ้าน วัดบ้านมีการศึกษาก็ศึกษามาเพื่อเผยแพร่ธรรม
ศึกษามาเพื่อการปกครอง ศึกษามาเพื่อทรงจำธรรมวินัย เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา หลวงปู่
เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนอย่างไร

ท่านสอนทำความสงบของใจเข้ามาก่อนๆ ถ้าใจสงบแล้วมันรักตัวกลัวตาย รักตัวเราเอง
เวลารักตัวเราเอง ถ้าจิตยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้มันจะเห็นโทษของตนนะ

เวลาคนที่ไม่ฝึกหัดไปประพฤติปฏิบัติไป เวลายังไม่ปฏิบัติ “ไอ้โฮ! ปฏิบัติเมื่อไหร่ก็ได้
การปฏิบัติ โอ้! ของเล่นๆ เรามันยอคน เมื่อไหร่ก็ได้” ลองไปนั่งสิ พอไปนั่งปฏิบัติทีเดียวคอตก
เลยละ เวลาคอตก เห็นไหม

แล้วถ้ามันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันทิฏฐิโกนะ มันเป็นคนงามความดีขึ้นมาเนะ เวลาเป็นคน
งามความดีขึ้นมา มันเห็นความบกพร่องของเราทั้งสิ้น

เวลาที่เราจะมาประพฤติปฏิบัติคือเราจะมาเอาชนะตัวเราเอง เราจะมาเอาชนะหัวใจ
ของเราด้วยศีล สมาธิ ปัญญา เราต้องการการชนะตัวตนของเราเนะ ถ้าเราต้องการชนะตัวตน
ของเรา เราควบคุมตัวตนของเราได้ มันจะมีความสงบนะ

ก่อนที่มันจะควบคุมตัวตนของเราได้ ตัวตนของเรามันได้สร้างบาปสร้างกรรม มันได้
สร้างเวรสร้างกรรม มันเที่ยวไปจองล้างจองผลาญ มันได้พยายามทำร้ายใครมา แล้วพอมานั่ง
สมาธินี้คอตกเลย ไอ้โฮ! ใอันนั้นเองก็ผิด อันนี้เองก็ผิด อันนั้นเองก็ไม่ควรทำ อันนั้นเองก็ทำไป
แล้ว อันนี้เองก็ไปรุกรานเขา มันเศร้า

นี่ไง คนมันจะดีมันจะชั่ว มันดีชั่วตรงนี้ไง คนมันจะดีมันจะชั่ว มันจะดีจะชั่วตรงที่ว่า มัน
ความผิด มันไม่ควรทำ เราทำแต่สิ่งที่ไม่ดีงามมาทั้งสิ้นเลย แม้แต่คนใกล้ชิดของเรา พ่อแม่ปู่ย่า
ตายายของเรา เราก็ไม่ดูแลด้วยความจริงใจ ลูกหลานของเรา เราก็ไม่ดูแลด้วยความเห็นแก่ตัว

ต้องการให้สมกับความต้องการ ลูกหลานก็บังคับให้มันทำตามที่เราพอใจ นี่เวลามันไปคิดได้ คอตกนะ

นี่ไง ทำสมาธิไง การเอาชนะตัวใจ แล้วถ้ามันแพ้ตัวมันเองมันจะได้อะไรล่ะ

อู๋! ธรรมะของง่าย ๆ ทำสมาธิไม่เป็นก็สอนสมาธิได้ วิปัสสนาไม่เป็นก็สอนมิ่งได้ กูสอนมิ่งได้ทั้งสิ้น เพราะกูเดาเอา กูคิดของกูไปเอง...เป็นอย่างนั้นหรือ มันไม่จริงทั้งสิ้น

แต่ถ้าเราเป็นจริงนะ พระพุทธศาสนามันต้องชัดเจนอย่างนี้ พระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สัจธรรมๆ อันนี้ที่มันยิ่งใหญ่ๆ ยิ่งใหญ่เพราะอะไร ยิ่งใหญ่เพราะเราไป คั่นคว่าขึ้นมาแล้วมันยิ่งใหญ่ มันล้างสมุทัย ล้างสังโยชน์ ล้างกิเลสตัดมหาความทะยานอยากใน ใจของคนได้

แล้วมันล้างได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วนะ ทอดธุระเลย ไซ้! แล้วใคร มันจะรู้ได้ขนาดนี้ แล้วใครมันจะรู้ได้ขนาดนี้ แต่ถึงสุดท้ายแล้วนะ ด้วยอำนาจวาสนาของท่าน ท่านก็มาสอน

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราถ้าเวลาถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว ถ้าพูดไปเขาก็เห็นว่าเราบ้าแน่ๆ เลย มันเป็นเรื่องของเส้นผมบังภูเขา ถ้ามันเส้นผมบังภูเขาแล้วทุกคนต้องถือ ตัวตนว่าตัวเองยิ่งใหญ่ ต้องถือว่าตัวเองสุดยอด

แล้วถ้าถือว่าตัวเองสุดยอดแล้ว มิ่งจะไปเอาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาได้อย่างไร ชามันล้นถ้วย กิเลสมันล้นฝั่ง ทุณฐิมานะมันล้นฝั่ง

แล้วบอก “ธรรมะง่ายๆ ไม่เป็นก็สอนได้” แล้วก็หย่าเปนะ เหมือนกับชาวประมงเขาไปหา ปลาถิ่น ทูจิตคอร์รัปชัน ทำแต่ผลประโยชน์ของตน หลอกหลวงประชาชน

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเราหลงผิดมันก็เป็นกรรมอันหนึ่งนะ เรา ไปชักจูงให้คนอื่นหลงผิดหมดเลย ชักจูงคนนู้นชักจูงคนนี้ให้ตามความเห็นของเรา ตัวเองผิดก็ คุบาทว์พออยู่แล้ว ยังไปชักชวนคนอื่นให้ผิดอีก แล้วผิดที่ไหน ผิดมันก็ห่างไกลจาก พระพุทธศาสนาออกไปเรื่อยๆ ห่างไกลจากพุทธะ ห่างไกลจากหัวใจของตนเอง

พุทธะ ผู้รู้ ผู้รู้คือใคร ความรู้สึกมันอยู่ที่ไหน ความรู้สึกมันอยู่กลางหัวอกเรานี่ แล้วก็ หลอกมัน มันก็หลอกเรา เราก็หลอกมัน ตั้งใจจะภาวนา พอไปนั่งปั๊บ เลิก ต่างคนต่างหลอกกันไป หลอกกันไปก็หลอกกันมานะ ไม่มีความสัตย์เลย ไม่มีความจริงอะไรทั้งสิ้น

แต่เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนนะ ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน เอาชนะตนเองให้ได้ ถ้าเอาชนะตนเองให้ได้ ทางจงกรมนี้เป็นสวรรค์ ที่นั่งสมาธิภาวนานี้เป็นสุดยอด ความปรารถนาของเรา

พระปฏิบัติเขาพยายามจะหาที่วิเวก เขาพยายามจะหลีกเลี่ยงเพื่อความสงบระงับ เขา ต้องการ ๒๔ ชั่วโมงเพื่อการประพฤติปฏิบัติ เขาต้องการเวลามาก เขาแสวงหาที่ความสงบสงัดของเขา

ไม่ใช่ขออดอุตริ ไม่ใช่ แหม! คลุกคลีกันไปหมดเลย จะไปไหนเหมือนกับชาวประมงเลย เหมือนกับแห่บวชนาค จะไปทำสมาธิ จะไปปฏิบัตินะ มันแห่กันไป

นี่ปฏิบัติหรือ อย่างนั้นเขาเรียกว่าปฏิบัติหรือ เวลาปฏิบัติขึ้นมาเหมือนกับแม่เปิด แม่เปิด เดิน ลูกเปิด แล้วเวลาปฏิบัติก็เหมือนกับกองทหารนะ เขาก็ฝึกปฏิบัติธรรม เขาไม่ได้ฝึกทหาร ซ้ายหันขวาหัน ทหารใหม่เวลามันฝึก ไปดูสิ ซ้ายหันขวาหัน ใสนี้ก็เป็นแถว ใสนี้มันก็เป็น ประเพณีเฉยๆ

การประพฤติปฏิบัติสุดยอดนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งพระอานนท์ไว้ เวลา เขาไปเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใจ “อานนท์ เธอบอกเขานะ ให้ปฏิบัติบูชาเรา เกิด ปฏิบัติบูชาเราเกิด”

คนที่ปฏิบัติคนนั้นมีการลองถูกลองผิด คนนั้นเขาต้องมีสิ่งใดตกค้างในหัวใจของเขาบ้าง การประพฤติปฏิบัตินี้สุดยอดมาก ดีมาก การหายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ หรือการ กำหนดอานาปานสติต่างๆ มันทำให้เราจะเอาชนะตัวของเราเอง

ถ้าเราชนะตัวเอง ถ้าเราไปสัมผัส เราดูเขาสัมผัสภาษาเด็กๆ เด็กๆ อย่างนี้พ่อแม่เขาพาไป ฝึกหัดอานาปานสติ มันให้สัมผัสภาษานะ สองขวบสามขวบ “ไอ้! เมื่อก่อนเป็นคนฉุนเฉียว เดี่ยวนี้ หายฉุนเฉียวแล้วละ” เด็กบางคนบอกว่า “เมื่อก่อนขี้โกรธมากเลย เดี่ยวนี้หายโกรธแล้วละ”

แล้วเราฟังผู้ใหญ่พูดสิ ผู้ใหญ่นักปฏิบัติมันบอก เมื่อก่อนมันเป็นคนขี้โกรธมากเลย เดียวนี้มันหายโกรธหมดแล้ว เมื่อก่อนมันเป็นคนขี้เหล้าเมายา เดียวนี้มันไม่กินเหล้าเมายาเลย

ผู้เด็กอนุบาลไม่ได้ เด็กอนุบาลมันพูดด้วยความไร้เดียงสาของมัน มันบอกเลยนะ “เมื่อก่อนกลัวกลัว ไม่กล้ายื่นหน้าขึ้นเลย พอมาหายใจเข้านี่ก็พูด หายใจออกนี่ก็โร หรือกำหนดอานาปานสติ เดียวนี้กล้าหาญ”

เด็กอนุบาลไร้เดียงสาเขายังได้ประโยชน์กับในพระพุทธศาสนาที่พ่อแม่เขาฉลาด เขาพา ลูกของเขาไป ให้พยายามกำหนดลมหายใจ ให้รู้จักตัวตนของเขา เด็กอนุบาลนะ มันไม่มีเล่ห์เหลี่ยมอะไร มันไร้เดียงสาไป

ไม่เหมือนพวกเรานักปฏิบัติหรอก “ทำสมาธิไม่เป็นก็สอนได้ วิปัสสนาเราก็ใช้ปัญญาเราเลย”

แต่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการศึกษา จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการจินตนาการ ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ล้วนๆ ใครรู้ใครเห็น

ถ้ามันรู้มันเห็น เหมือนเราคนที่ทำธุรกิจมา กว่าที่เขาจะประสบความสำเร็จเขาต้องทำอะไรมาบ้าง เขาต้องมีการเก็บข้อมูลของเขา สรรวจตลาดของเขา ต้องหาสินค้าของเขา แล้วจำหน่ายสินค้าแล้วต้องเก็บเงินได้ด้วย วางบิลแล้วต้องได้บิลของเขา

คนที่เขาจะประสบความสำเร็จเขาได้ผ่านการประพฤติกปฏิบัติมามากน้อยขนาดไหน

ไม่ใช่ว่า “ไม่เป็นก็สอนได้ ไม่เป็นก็สอนได้”

ไอ้โฮ! เราถึงบอก เวลาคนที่เขาผู้ใหญ่ใจดี เขาเป็นผู้ใหญ่นะ ครูบาอาจารย์เราเป็นผู้ใหญ่ใจดี เห็นเด็กเห็นคนทั่วไปแล้วอยากจะให้เขามั่นคง อยากให้เขาฉลาดขึ้นมา พยายามอบรมสั่งสอน

ไอ้พวกแชร์ลูกโซ่นะ มันก็บอกมันเป็นคนดี ไปเก็บหมาเจ็บๆ มาตัวหนึ่งแล้วก็มาเรียไรห่าล้านหกล้านเอาไปใส่กระเป่า นี่ไง อาศัยเมตตา อาศัยหัวใจของสังคม นี่มันแตกต่างกันไป

ไม่เหมือนผู้ใหญ่ใจดี ผู้ใหญ่ใจดีเขาไม่พูดให้ใครฟังนะ เขาควักเงินของเขาเอง เขาพยายามไปแสวงหาเองว่าที่ไหนขาดแคลน ที่ไหนเขาจะช่วยเหลือเจือจานของเขา ผู้ใหญ่ใจดีเขาควักเนื้อของเขา ไม่ใช่เข้ามาเก็บเกี่ยวเอากับสังคม มากว่านเอาสังคม นี่ไง พุทธพาณิชย์ เดี่ยวนี้มันปฏิบัติพาณิชย์ ปฏิบัติเป็นธุรกิจ ปฏิบัติเพื่อเงินกุศล

นี่พูดถึงศาสนานะ ศาสนาของเราสุดยอด ยอดเยี่ยม แต่มันเป็นระดับ เป็นพื้นฐานไ้ เป็นพื้นฐาน ดุสิต ครูบาอาจารย์ของเราท่านวางพื้นฐานไว้ หลวงปู่มั่น เวลาพระขึ้นไปอุปัฏฐาก ท่าน “ให้พระใหม่ๆ เข้ามา ให้มันฝึกหัดของมัน ให้มีข้อวัตรติดหัวใจมันไป พระที่มีพรรษาแล้วไม่ต้องขึ้นมา”

เห็นไหม ท่านจะพยายามจะให้เข้าไปในหัวใจ ให้หัวใจนี้มันรับรู้ถึงสัจจะถึงความจริง แล้วถ้ามันผิดจากนั้นมันรู้ว่ามันผิด

ครูบาอาจารย์ของเราท่านพยายามวางมาตรฐานขึ้นมา นะ ไม่ใช่ของเราอะไรก็ได้ๆ นี่เหมือนชาวประมงเขาไปหาปลา กัน เขาไปหาปลา เขาไปทำผัดสีล เขาไปฆ่าสัตว์ เขาไปหาผลประโยชน์ เขาไม่ใช่หาความสงบของใจ

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนให้นั่งลง กำหนดลมหายใจ เอาหัวใจของตอนที่อยู่ในร่างกายของตน อยู่ในอำนาจของตน เป็นการปฏิบัติเพื่อเอาชนะหัวใจของตน ปัจจุบันตั้ง สันติปฏิญญาโก นี่คือสัจจะ นี่คือความจริง เอวัง